Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (fjärde avdelningen)

den 16 september 2013 *

”Konkurrens — Konkurrensbegränsande samverkan — Den belgiska, den tyska, den franska, den italienska, den nederländska och den österrikiska marknaden för badrumsutrustning — Beslut i vilket en överträdelse av artikel 101 FEUF och artikel 53 i EES-avtalet konstateras — Samordning av prishöjningar och utbyte av känslig affärsinformation — Ansvar för överträdelsen — Böter — 2006 års riktlinjer för beräkning av böter — Överträdelsens allvar — Koefficienter — Förmildrande omständigheter — Nedsättning av böter — Betydande mervärde”

I mål T-408/10,

Roca Sanitario, SA, Barcelona (Spanien), företrätt av advokaterna J. Folguera Crespo och M. Merola,

sökande,

mot

Europeiska kommissionen, inledningsvis företrädd av F. Castillo de la Torre, A. Antoniadis och F. Castilla Contreras, därefter av F. Castillo de la Torre, A. Antoniadis och F. Jimeno Fernández, samtliga i egenskap av ombud,

svarande,

angående en talan om i första hand delvis ogiltigförklaring av kommissionens beslut K(2010) 4185 slutlig av den 23 juni 2010 om ett förfarande enligt artikel 101 FEUF och artikel 53 i EES-avtalet (ärende COMP/39.092 – Badrumsutrustning) och i andra hand nedsättning av det bötesbelopp som sökanden ålagts genom nämnda beslut,

meddelar

TRIBUNALEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av ordföranden I. Pelikánová samt domarna K. Jürimäe (referent) och M. van der Woude,

justitiesekreterare: förste handläggaren J. Palacio González,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 6 mars 2013,

följande

* Rättegångsspråk: spanska.

Dom [1]

[utelämnas]

Förfarandet och parternas yrkanden

29 Sökanden har väckt förevarande talan genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 8 september 2010.

30 På grundval av referentens rapport beslutade tribunalen (fjärde avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet. Tribunalen beslutade om åtgärder för processledning enligt artikel 64 i tribunalens rättegångsregler och ställde skriftliga frågor till parterna. Parterna besvarade frågorna inom den angivna fristen.

31 Parterna utvecklade sin talan och svarade på tribunalens frågor vid förhandlingen den 6 mars 2013.

32 Roca Sanitario har yrkat att tribunalen ska

— delvis ogiltigförklara artiklarna 1, 2 och 4 i det angripna beslutet i den mån de berör sökanden eller,

— i andra hand, sätta ned det bötesbelopp som sökanden ålagts, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

33 Kommissionen har yrkat att tribunalen ska

— ogilla talan, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

[utelämnas]

2. *Andrahandsyrkandet: Nedsättning av det bötesbelopp som sökanden ålagts*

[utelämnas]

Det andra argumentet: Varje nedsättning som, i förekommande fall, beviljas något av sökandens dotterbolag

189 Sökanden har yrkat att tribunalen ska låta sökanden komma i åtnjutande av varje nedsättning av bötesbeloppet som, i förekommande fall, beviljas något av dess dotterbolag, i deras respektive talan i målen T-411/10, Laufen Austria mot kommissionen, och T-412/10, Roca mot kommissionen. Om sökandens ansvar, såsom kommissionen har gjort gällande i det angripna beslutet, endast följer av att sökanden utgjorde ett enda företag tillsammans med sina dotterbolag Roca France och Laufen Austria, bör varje nedsättning av bötesbeloppet, vilket ålagts solidariskt, som i förekommande fall beviljas nämnda dotterbolag genom talan som dotterbolaget har väckt, tillämpas i förhållande till sökanden.

1 — Nedan återges endast de punkter i denna dom som tribunalen funnit det vara ändamålsenligt att publicera.

190 Utan att formellt hävda att detta argument inte kan tas upp till sakprövning, har kommissionen gjort gällande att det inte är tillräckligt att sökanden, för att komma i åtnjutande av varje nedsättning av bötesbeloppet som kan komma att beviljas i förekommande fall, endast hänvisar till de argument som anförts av dess dotterbolag Roca France och Laufen Austria i deras respektive talan.

191 Till svar på de frågor som ställts av tribunalen vid förhandlingen när det gäller vilken betydelse domstolens dom av den 22 januari 2013 i mål C-286/11 P, kommissionen mot Tomkins, har för bedömningen av argumentet, tillade kommissionen att enligt nämnda dom är det endast när moderbolaget och dess dotterbolag i deras respektive talan gör gällande liknande grunder som tribunalen kan bevilja även moderbolaget en nedsättning av bötesbeloppet som dotterbolaget beviljats. Däremot följer det inte av domen att moderbolaget automatiskt ska komma i åtnjutande av en nedsättning av bötesbeloppet som beviljats ett dotterbolag genom talan som dotterbolaget har väckt.

192 Mot bakgrund av parternas argument ska det inledningsvis prövas huruvida det andra argument som sökanden framfört till stöd för sitt yrkande om nedsättning av bötesbeloppet kan tas upp till sakprövning, innan det prövas huruvida argumentet är välgrundat.

Huruvida det andra argumentet kan tas upp till sakprövning

193 Det bör erinras om att enligt artikel 21 i stadgan för Europeiska unionens domstol och artikel 44.1 c i rättegångsreglerna ska en ansökan innehålla uppgifter om saken i målet samt en kortfattad framställning av grunderna för denna.

194 Enligt rättspraxis ska dessa uppgifter vara så klara och precisa att svaranden kan förbereda sitt försvar och att tribunalen kan pröva talan. Detsamma gäller för varje yrkande, vilket ska förenas med grunder och argument mot bakgrund av vilka såväl svaranden som tribunalen ska kunna avgöra om yrkandet är välgrundat (förstainstansrättens dom av den 7 juli 1994 i mål T-43/92, Dunlop Slazenger mot kommissionen, REG 1994, s. II-441, punkt 183). En talan kan således endast tas upp till sakprövning om de väsentliga, faktiska och rättsliga omständigheter som talan grundas på, åtminstone kort men på ett konsekvent och begripligt sätt, framgår av innehållet i själva ansökan. Även om innehållet i en ansökan i detta hänseende kan understödjas och kompletteras i specifika avseenden, genom hänvisning till vissa avsnitt i bifogade handlingar, kan en generell hänvisning till andra handlingar, även om de bifogas ansökan, inte kompensera avsaknaden av väsentliga delar av den rättsliga argumentering, som enligt ovannämnda bestämmelser ska återfinnas i själva ansökan (se förstainstansrättens dom av den 17 september 2007 i mål T-201/04, Microsoft mot kommissionen, REG 2007, s. II-3601, punkt 94, och där angiven rättspraxis).

195 I förevarande fall konstaterar tribunalen, i motsats till det som kommissionen har gjort gällande, att det andra argument som sökanden framfört till stöd för sitt yrkande om nedsättning av bötesbeloppet inte endast hänvisar till de inlagor som dess dotterbolag Roca France och Laufen Austria har hänvisat till inom ramen för deras respektive talan. Sökanden förstärker tvärtom uttryckligen nämnda argument genom att göra gällande att sökanden hölls ansvarig för de nämnda dotterbolagens konkurrensbegränsande beteende endast på grund av sin egenskap av moderbolag, och att de solidariska böter som sökanden ålagts är en ren spegelbild av detta solidariska ansvar. Genom detta har sökanden anfört ett eget argument enligt vilket den anser sig kunna komma i åtnjutande av nedsättningen av bötesbeloppet, som i förekommande fall beviljas dess dotterbolag, i sin egenskap av moderbolag och utan att, i likhet med dotterbolagen, behöva påvisa det fel som kommissionen gjort vid beräkningen av bötesbeloppet.

196 Under dessa omständigheter kan kommissionen inte vinna framgång med argumentet enligt vilket det andra argument som sökanden framfört till stöd för sitt yrkande om nedsättning av bötesbeloppet inte kan tas upp till sakprövning.

Huruvida det andra argumentet är välgrundat

197 Först och främst noteras att tribunalen i dom som meddelats denna dag i mål T-411/10, Laufen Austria mot kommissionen, har ogillat Laufen Austrias yrkande om nedsättning av det bötesbelopp som det ålagts i artikel 2.4 a och c i det angripna beslutet.

198 Sökanden kan under dessa omständigheter inte vinna framgång med det andra argument som den framfört till stöd för sitt yrkande om nedsättning av bötesbeloppet, eftersom det är verkningslöst till den del det avser åtnjutande av en nedsättning av bötesbeloppet som i förekommande fall beviljas Laufen Austria.

199 För det andra ska det påpekas att i dom som meddelats denna dag i mål T-412/10, Roca mot kommissionen, har tribunalen satt ned det bötesbelopp som Roca France och sökanden ålagts solidariskt i artikel 2.4 b i det angripna beslutet på grund av att kommissionen gjort ett fel vid bedömningen av de omständigheter som Roca France hade anfört inom ramen för sitt yrkande om att komma i åtnjutande av en nedsättning av bötesbeloppet med stöd av 2002 års meddelande om samarbete. Under dessa omständigheter har tribunalen, efter att ha beviljat en nedsättning av bötesbeloppet med 6 procent, fastställt det bötesbelopp som Roca France ska åläggas, solidariskt med sökanden, i artikel 2.4 b i det angripna beslutet, till 6 298 000 euro.

200 Mot bakgrund av parternas argument, som det redogjorts för i punkterna 189–191 ovan, ska det prövas om sökanden, såsom den har gjort gällande, endast i sin egenskap av moderbolag som hålls solidariskt ansvarigt för betalningen av böterna enligt punkt 199 ovan, har rätt att komma i åtnjutande av samma nedsättning av bötesbeloppet.

201 I detta hänseende bör det påpekas att det framgår av rättspraxis att när moderbolaget inte har medverkat materiellt i en konkurrensbegränsande samverkan och dess ansvar endast grundar sig på dess dotterbolags medverkan i nämnda konkurrensbegränsande samverkan, ska moderbolagets ansvar betraktas som ett ansvar som i sin helhet är härlett, accessoriskt och avhängigt av dotterbolagets ansvar (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 191 nämnda målet kommissionen mot Tomkins, punkt 39) och således inte kan överstiga dotterbolagets ansvar (se, för ett liknande resonemang tribunalens dom av den 24 mars 2011 i mål T-382/06, Tomkins mot kommissionen, REG 2011, s. II-1157, punkt 38, fastställd efter överklagande genom domen i det ovan i punkt 191 nämnda målet kommissionen mot Tomkins, punkt 39).

202 I förevarande fall bör det erinras om att sökanden inte deltagit materiellt i den konstaterade överträdelsen. Sökanden hölls ansvarig för Roca Frances handlingar endast i sin egenskap av moderbolag som innehar hela aktiekapitalet i sitt dotterbolag.

203 Eftersom sökandens ansvar, mot bakgrund av omständigheterna i förevarande fall, ska betraktas som ett ansvar som i sin helhet är härlett, accessoriskt och avhängigt av dotterbolagets ansvar, och som, enligt den rättspraxis som nämnts ovan i punkt 201, således inte kan överstiga dotterbolagets ansvar, bör under dessa förhållanden, i enlighet med sökandens yrkande, dess yrkande att komma i åtnjutande av nedsättningen av bötesbeloppet som beviljats Roca France bifallas.

204 Kommissionen har inte anfört några argument som föranleder tribunalen att göra någon annan bedömning.

205 För det första har kommissionen, genom att åberopa domstolens domar i målen av den 14 september 1999 C-310/97 P, kommissionen mot AssiDomän Kraft Products m.fl. (REG 1999, s. I-5363), och av den 29 mars 2011 i de förenade målen C-201/09 P och C-216/09 P, ArcelorMittal Luxembourg mot kommissionen och kommissionen mot ArcelorMittal Luxembourg m.fl. (REU 2011, s. I-2239, punkt 142), hävdat att i avsaknad av de argument som sökanden har gjort

gällande om de böter som sökanden ålagts solidariskt, har det angripna beslutet till den del sökanden ålagts böter vunnit laga kraft i detta hänseende, oavsett den nedsättning av bötesbeloppet som, i förekommande fall, beviljas något av sökandens dotterbolag genom deras respektive talan.

206 Det bör noteras att i de ovan i punkt 205 nämnda domarna fann domstolen att om en mottagare av ett beslut följaktligen beslutar att väcka talan om ogiltigförklaring, kan den unionsdomstol vid vilken talan anhängiggjorts endast ta ställning till de delar av beslutet som avser denna mottagare. De delar av beslutet som avser andra mottagare, delar mot vilka talan inte har väckts, omfattas inte av den tvist som unionsdomstolen ska avgöra (domarna i de ovan i punkt 205 nämnda målen kommissionen mot AssiDomän Kraft Products m.fl., punkt 53, och ArcelorMittal Luxembourg mot kommissionen och kommissionen mot ArcelorMittal Luxembourg m.fl., punkt 142).

207 Det bör dels noteras att denna rättspraxis inte är tillämplig i förevarande fall. Denna rättspraxis rör nämligen verkningarna av en delvis ogiltigförklaring av ett beslut. Därför kan denna rättspraxis inte kullkasta slutsatsen enligt vilken moderbolagets ansvar inte kan överskrida dotterbolagets då den förstnämndas ansvar i sin helhet är härlett från dotterbolagets ansvar (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 191 nämnda målet kommissionen mot Tomkins, punkterna 46–50). Under dessa omständigheter kan tribunalen inom ramen för den talan som moderbolaget har väckt och till den del som det har yrkat på detta, tillämpa varje nedsättning av bötesbeloppet på moderbolaget som i förekommande fall beviljas dess dotterbolag genom en talan som dotterbolaget har väckt.

208 Vidare, i den mån som kommissionens argument ska förstås så, att det har som syfte att visa att tribunalen, genom ett godtagande av det andra argument som sökanden framfört till stöd för sitt yrkande om nedsättning av bötesbeloppet, skulle döma utöver vad som har yrkats av parterna (*ultra petita*), ska det här erinras om, såsom konstaterats ovan i punkt 195, att sökanden, inom ramen för sitt andrahandsyrkande om nedsättning av det bötesbelopp som sökanden ålagts, har anfört skäl till stöd för argumentet. Det är följaktligen mot bakgrund av dessa skäl och inte på grundval av de grunder som det hänvisas till ex officio som tribunalen i förevarande fall beviljar sökanden en nedsättning av bötesbeloppet.

209 För det andra har kommissionen som svar på en muntlig fråga från tribunalen hävdat att inkluderandet av moderbolaget i åtnjutandet av en nedsättning av bötesbeloppet som beviljats ett dotterbolag genom dess talan gäller på villkor att moderbolaget och dess dotterbolag har gjort gällande liknande grunder i deras respektive talan, vilket framgår av punkt 56 i domen i det ovan i punkt 191 nämnda målet kommissionen mot Tomkins. I förevarande fall har sökanden inte åberopat att kommissionen begått ett fel vid beräkningen av det bötesbelopp som sökanden ålagts solidariskt med sina dotterbolag.

210 I detta hänseende bör det noteras att i punkt 56 i domen i det ovan i punkt 191 nämnda målet kommissionen mot Tomkins, bekräftade domstolen att eftersom Tomkins plc i sin talan inte hade gjort gällande att något fel begåtts vid tillämpningen av en multiplikationsfaktor i avskräckande syfte, var det korrekt av tribunalen – även om tribunalen i den talan som väckts av Pegler Ltd, Tomkins dotterbolag, hade satt ned bötesbeloppet efter att ha konstaterat ett sådant fel (tribunalens dom i mål av den 24 mars 2011 T-386/06, Pegler mot kommissionen, REU 2011, s. II-1267, punkterna 134 och 144) – att inte inkludera moderbolaget i åtnjutandet av denna nedsättning av bötesbeloppet i den talan som det väckt.

211 I förevarande fall är det visserligen korrekt att sökanden inte har hävdat att kommissionen begått något fel vid beräkningen av det bötesbelopp som sökanden ålagts solidariskt med Roca France. Trots detta ska det noteras att sökanden, till skillnad från omständigheterna i punkt 56 i domen i det ovan i punkt 191 nämnda målet kommissionen mot Tomkins, formellt har åberopat ett argument genom vilket sökanden har yrkat att tribunalen ska låta moderbolaget komma i åtnjutande av varje nedsättning av bötesbeloppet som i förekommande fall beviljas ett av dess dotterbolag. Därför kan inte det som anförts i punkt 56 i domen i det ovan i punkt 191 nämnda målet kommissionen mot Tomkins, tillämpas på sökanden i förevarande mål.

212 Under dessa omständigheter finner tribunalen att sökanden har vunnit framgång med det andra argument som den framfört till stöd för sitt yrkande om nedsättning av bötesbeloppet i den mån sökanden har yrkat att få komma i åtnjutande av en nedsättning av bötesbeloppet som Roca France beviljats.

213 Därför bör det bötesbelopp som sökanden ålagts solidariskt med Roca France, i artikel 2.4 b i det angripna beslutet, sättas ned med 6 procent, eller 402 000 euro. Tribunalen fastställer följaktligen beloppet till 6 298 000 euro.

[utelämnas]

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (fjärde avdelningen)

följande:

1) Det bötesbelopp som Roca Sanitario, SA, ålagts solidariskt i artikel 2.4 b i kommissionens beslut K(2010) 4185 slutlig av den 23 juni 2010 om ett förfarande enligt artikel 101 FEUF och artikel 53 i EES-avtalet (ärende COMP/39.092 – Badrumsutrustning), fastställs till 6 298 000 euro.

2) Talan ska ogillas i övrigt.

3) Europeiska kommissionen ska bära sina rättegångskostnader och ersätta en tredjedel av Roca Sanitarios rättegångskostnader.

4) Roca Sanitario ska bära två tredjedelar av sina rättegångskostnader.

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 16 september 2013.

Underskrifter